

Arbeids- og inkluderingsdepartementet

Innspill til regjeringens nye integreringsstrategi

Ref.: 25/3382-

Det vises til departementets muntlige innspillsmøte 18.06 d.å. Dette skriftlige innspillet bygger på Reforms fagsjef Ole Bredesen Nordfjell sitt muntlige innlegg på møtet.

Om Reform

Reform – ressurscenter for menn driver hjelpetilbud for menn i vanskelige livssituasjoner, samler inn og formidler kunnskap om gutter og menn, og er en pådriver for et mannsperspektiv i likestillingspolitikken. Reform er en privat og uavhengig stiftelse som mottar grunnfinansiering fra staten.

Blant områdene Reform arbeider på, er situasjonen for gutter og menn som ikke er født i Norge, men som er ankommet hit som flyktninger eller innvandrere, eller som har minst én forelder som ikke har sin opprinnelse i Norge. Vi opplever at det er en frekke utfordringer i disse gruppene, som også henger sammen med kjønn.

Reform har gjennomført mange prosjekter på dette området. Vi samarbeider også tett med en rekke organisasjoner på minoritetsfeltet.

Om strategien

Reform takker for invitasjonen til å komme med innspill til regjeringens nye strategi på integreringsfeltet. Integrering og foreldrerollen berører mange problemstillinger som vi i Reform jobber med.

Dette gjelder blant annet i vårt prosjekt «Stopp arbeidslivsdiskrimineringen av minoritetsmenn», som gjennomføres i samarbeid med Muslimske Dialognettverk. I dette prosjektet prøver vi ut et undervisningsopplegg rettet mot arbeidsgivere. Vi gjennomfører for tiden også prosjektet [VelkoMenn - kunnskap og fellesskap for nye innvandrer menn i Norge](#), der vi prøver ut et undervisningsopplegg rettet mot nyankomne menn, om det å være mann og far i Norge. Vi jobber også mye med voldsforebygging.

Reform har nylig uttalt oss kritisk til regjeringens fjerning av den kollektive beskyttelsen for mannlige ukrainske flyktninger mellom 18 og 60 år. Vi anser dette som en grov nedvurdering av farskapets betydning for en hel folkegruppe, og som en uheldig militarisering av mannsrollen. I vårt høringsvar til Justis- og beredskapsdepartementets [Forslag til endringer i](#)

[utlendingsforskriften § 7-5 a om midlertidig kollektiv beskyttelse - innstramming for menn i vernepliktig alder](#) skrev vi blant annet dette: «Regjeringens vektlegging av menn som kjønn som kollektivt og automatisk koplet til rollen som aktører i krig er utdatert, og framstår som et likestillingspolitisk tilbakeslag.»

Denne nå gjennomførte endringen i utlendingsforskriften innebærer at alle ukrainske mødre og barna deres fremdeles fritt kan komme til og oppholde seg i Norge. Samme rett gjelder ikke lenger fedrene.

Denne typen politikk bryter med Norges politikk for en likestilling som ivaretar alle kjønn, og der menn har en selvsagt plass som omsorgsgivere i familiene. Det rimer dårlig at innvandringspolitikken vurderes etter andre mål enn dette. I praksis innfører vi da doble standarder for likestilling på integreringsfeltet.

Reform håper at saken om ukrainske menn blir stående som et lite heldig enkelt eksempel på en feilslått linje i integreringspolitikken, og at Norges vilje til å forplikte oss til vedtatt politikk for aktive farskap i alle deler av befolkningen kommer tydelig syne i regjeringens nye integreringsstrategi.

Betydningen av farskap i sammenheng med vold

Reforms erfaring er at det kanskje aller viktigste enkelttiltaket for å forhindre vold i nære relasjoner, er å støtte opp om en tilstedeværende og omsorgsfull fedrerolle. Dette gjelder både dem som er født og oppvokst i Norge, og dem som er kommet hit senere.

Siden 1990 og framover har vi i Norge hatt en utvikling av en mer omsorgsfull maskulinitet og farsrolle, blant annet støttet opp om gjennom fedrekvoten. Det er vanskelig å overvurdere betydningen av denne endringen, både for reduksjon av vold i familien og for barns, kvinners og menns livskvalitet.

I prosjektet [Min far](#) intervjuet Reform barn om deres fedre. I boka «Min far – historier om fedre og mangfold» forteller Selena på 23 om faren sin, som har innvandret fra Eritrea:

«Jeg har vokst opp på landet. På skolen opplevde jeg mye rasisme. Pappa [...] lærte meg at folk som mobber ofte ikke har det bra med seg selv. De har behov for å få andre til å føle seg mindre for å føle seg større. Det skal jeg definitivt lære barna mine også. [...] Jeg vil ta med meg støtten fra pappa videre i livet og gi den samme støtten til mine barn. Jeg vil at de skal føle at de kan ringe meg, uansett hva som skjer.»

Menn flest har endret seg og ønsker å lære barna sine å kjenne når de vokser opp, og å ha gode og jevnbyrdige relasjoner til sine partnere. Dette er verdier som står støtt i Norge, og som er regelen også i innvandrerbefolkningen.

Mange fedre møter imidlertid hindringer som gjør det vanskeligere å innta en slik farsrolle. De kan stå utenfor arbeidslivet eller må jobbe doble skift for å få hjulene til å gå rundt. Tiltak for inkludering på arbeidsmarkedet er derfor viktig også for fedres omsorgsrolle.

Det er også viktig å støtte opp om initiativer fra sivilsamfunnet som fremmer en nærværende og omsorgsfull mannsrolle. Gode eksempler på dette er prosjektet «Hvor er mine brødre» og organisasjonen «Bydelsfedre» sitt arbeid.

En annen hindring er innretning til og arbeidet som gjøres av offentlige tjenester som helsestasjon, barnehage og skole. Å være en god forelder og pappa krever øvelse, selvtillit og kunnskap. Det er en viktig oppgave for Reform at tjenestene utvikler seg til å bli bedre til å inkludere fedre, og skeive foreldre.

Vi har imidlertid erfaring med at kjønnsstereotypene forsterkes når ansatte i hjelpeapparatet skal møte foreldre med minoritetsbakgrunn. Av ulike grunner legger man da ofte bort ambisjonen om å inkludere fedre, og konsentrerer seg utelukkende om mødrene.

Hvorfor dette skjer, og hva som kan gjøres for å endre tjenestenes holdninger og praksis, er noe vi trenger mer kunnskap om. Det er et klart behov for å kartlegge hvordan helsestasjonene og andre offentlige tjenester henvender seg til, og evner å inkludere både minoritetsmødre og -fedre i sitt arbeid. Dette kan legge grunnlaget for å iverksette tiltak som fremmer en omsorgsfull fedrerolle, der man ser at det er mangler.

Vi ser fram til resultatene av departementets arbeid, og står selvsagt til tjeneste dersom det ønskes utdyping av våre standpunkter.

Oslo, 25. juni 2026

Are Saastad /s/
daglig leder

Ole Bredesen Nordfjell
fagsjef